

Előfizetési árak:
 Egész évre ——— 12 frt.
 Félévre ——— 6 „
 Negyedévre ——— 3 „
 Egy hóra ——— 1 „
 — Egyes szám 4 kr. —

Kiadóhivatal:
 Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó felszólalások
 intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
 Nagy-Becskerek,
 Zápolya-utca 1-ső szám
 hová a lap szellemi részét illető
 minden közlemény intézendő.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
 Azonkívül az összes hirdetési
 irodákban.

Megjelenik mindennap,
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

Tanév vége.

Nagy-Becskerek, július 1.

Az iskolák kapui bezárulnak, a gyermekesereg eloszlik. A gondtalanul csapongó apróságok gyönyörrel élvezik a szünidő örömeit, de a szülők szívét gond szorongatja. És méltán minden iskolai év végén, a hányzor csak közelebb érnek a gyermekek ahhoz az időhöz, a mikor pályát kell választaniok, előáll a nagy kérdés: mivé neveljem gyermekemet?

És a szülők fejtörve állnak a kérdéssel szemben.

A gond, az aggodalom iridokolt és érthető. Ma már társadalmunk annyira fejlett, hogy abban helyet szoritani, biztosítani, megtartani a legnehezebb feladatok egyike.

Az az általános kellék, a mi által ez elnyerhető, abban az egy szóban fejezhető ki: műveltség.

Első és legfontosabb feladata tehát a szülőknek, hogy gyermekeiknek műveltséget biztosítsanak, minél általánosabb, minél nagyobb műveltséget, olyat, hogy az ifjakká serdülő gyermekeknek kezükbe legyen adva a fegyver arra, hogy bármily nehéz viszonyok között is, saját erejükből képesek legyenek leküzdeni minden akadályt, a mi a megélhetés kiküzdése elé tornyosul.

És áll ez a fiu és leánygyermekre egyaránt. Közoktatási kormányunk gondoskodása folytán elég nagy számú és sokféle irányú intézet áll rendelkezésre, a hol a gyermekeknek műveltséget biztosíthatunk. Népoktatási ügyünk fejlődése rohamos, középkoraink kiválósága előtt a külföld szaktekintélyei is meghajolnak, egyetemünk jóhírűek s a leánygyermek nevelését igen sok jól felszerelt hatalmas iskola eszközli.

A pályaválasztás kérdését tehát ez intézmények megkönnyítették.

Amde a szülők rendszeren tévutakon járnak a pályaválasztás kérdésében. Nem figyelik meg eléggé gyermekeik hajlamait,

nem tanulmányozzák azok tehetségét, hanem egyszerűen azt az elvet követik, hogy gyermekeik jól-rosszul végezzék el az iskolák összes fokozatait és legyenek urakká.

A kis hivatalnok szégyennek tartaná, ha fiából nem lenne gimnázista vagy realista, ha az kereskedői, ipari pályára lépne. Viszont a kereskedő, az iparos is azon munkálkodik, hogy urrá nevelje a fiát.

Igy aztán előáll az a rettenetes tolongás a tudományos pályák felé. Odatódul boldog, boldogtalan, az a kinek van tehetsége meg az, a kinek nincs. Természetes, hogy a tudományos pályák nehézségei a féluton megakasztják, visszatartják ezeknek a felét. Így születik aztán egy nagy improduktív társadalmi osztály, a melynek csak követelése van, de azzal arányban nem képes munkálkodni is a közjó érdekében.

Édes istenem! pedig azok a tudományos pályák milyen rettenetes csalódásokat hoznak. Ma már minden branche annyira tele van, hogy még a legtehetségesebbek ellátása is nehézséget okoz, nem hogy szerencsevadászok előtt feltárná a boldogulás utját. És az az ellátás is nagyon szegényes. A fiatal ember, a ki élte javarészt iskolában töltötte, csak tíz-husz év múlva jut olyan helyzetbe, hogy családalapításra gondoljon s a legmagasabb hivatalok is oly szármalasan vannak javadalmazva, hogy a hivatalnoki pálya bére csak egy, — a szegénység.

Érthetetlen, megfoghatatlan mégis, hogy a legtöbb szülő erre szánja, neveli gyermekeit.

Mintha bizony nem könnyebb, nem jobb volna iparossá, kereskedővé, katonává nevelni a hol vagyont, tekintélyt, jóllétet biztosíthat kiki, — még kevesebb tehetséggel is.

Hazánk — fájdalom — földrajzi fekvésénél fogva is a kisebb államok közé tartozik. Nincs remény arra, hogy olyan

nagy nemzeti hatalommá váljon, mint a francziák, angolok. De létérdeke egyenjogú azokéval, hivatása talán még nagyobb, szebb, fontosabb. És hogy ezt a hivatást betölthesse, arra nem elég az, hogy a nyugati, ugy nevezett kulturnépek intézményeit meghonosítsa, de igenis elengedhetlen, hogy a vagyonosodás, az ipar, a kereskedelem terén buzgólkodjék, mert csakis ezen az uton fogja elérni azt, hogy kulturáját, nemzeti aspirációját, egységes társadalmát megteremtse, megerősítse, biztosítsa.

Hagyjuk el az urhatnám törekvéseket. Mi, e maroknyi kis nemzet, nem akkor fogunk boldogulni, ha mentül több urat nevelünk, tudóst faragunk, hanem igen is akkor, hogyha vagyoni függetlenségre, virágzó iparra, gyárakra teszünk szert, ha beszűntetni bírjuk azt a sajnos és viszás állapotot, hogy földjeink vérért a külföld könnyű szerrel szivja ki oly ipari termékekért, a miknek előállítására itthon is bőven megvan az anyag. Azért a szülők gyermekeik pályaválasztásánál sohase kövessék a divat szavát, hanem gondoljanak a gyakorlati életpályák nagyfontosságú, boldogító hivatására, ne akarjanak az iskola, hanem az élet számára nevelni és tegyék ezt mindenkor úgy, hogy előbb gyermekeik tehetségeit, képességeit megmérlegeljék. Így, és csakis így remélhetik azt, hogy ennek a hazának hasznos, egészséges és vagyonos polgárokat fognak nevelhetni, akik nem affektált képzelgésben, hanem érdemes, hasznos és gyümölcsöző munkában egy-egy téglával járulhatnak ahhoz a nagy épülethez, mely ezredéves fenállásunk után hivatva lesz hirdetni az egész világ előtt, hogy a magyar nemzet józanul, bölcsen fogja fel hivatását, mire helyzetéből kiindulva civilizálja a keletet, amelynek vezetésére hivatott — és teszi ezt a nyugati civilizáció tulhajtása nélkül, józanul, mert van ítélőképessége arra, hogy gyermekeit minő irányban nevelje!

A „TORONTÁL” TÁRCZAJA.

Dinca.

— Vlahacza rajza a román társadalmi életből. —

Dinca ur huszezer franknyi évi jövedelemmel bir, van szép háza, előkelő származású felesége, és egy fia Párisban. Ime mire viheti az ember kitartással, szerencsével!...

Ezelőtt husz évvelapidias volt a tergovistei törvénytörvényeknél. Mindig mókás, tréfás, emellett nagy szájhős hazug ember volt.

Később irnok lett, tanulásra adta magát s egy év múlva már kétezer paragrafust tudott könyv nélkül. Mozgékony, ügyes, behizelgő lévén, — bizonyára sokra viszi, ha politikai pályára lép vala.

Eleven, nyugtalan természetével hamar megunta a törvénytörvényeket, — beadta lemondását s Bukarestben egy ügyvédhez simult, mint... ló-futó. Sokat koptatta a törvénytörvényeket s jól értett a számlacsinaláshoz.

Egy évi gyakorlattal teljesen beérte; elhátározta, hogy irodát nyit. Tirovistében gyártották akkoriban az ügyvédek, ő is megvett egy ügyvédi oklevelet tizenkét darab aranyon. (E sorok szerzője is bir egy ilyen okmánynyal, melyért hatvan frankot fizetett készpénzben s hatvanat váltóban.)

A Dénes-utczában egy kis házat bérelt ki, s kapuja fölé szembeöltő cégétáblát tétetett.

Ismerték őt a Dombovicza környékbeli falusiak majdnem kivétel nélkül. Híre terjedt, hogy összeköttetése által földeket osztogattathat ki a falusiak között.

Dinca ur természetesen minden lehetőt meg-

tett, hogy ez a hír minél jobban elterjedjen, minél több hívőre találjon.

Ime egy jelenet, mely ügyvédi pályája kezdetétől tavalyig, száz meg százszor ismétlődött Dinca ur házában.

Reggel van. Dinca ur nyugtalanul, türelmetlenül sétál fel s le irodájában. Folyvást óráját nézi, s ismételten tekintet ki az ablakon... hirtelen visszahuzódik, s helyet foglal íróasztala mellett. Néhány perc múlva belép egy szolgáló s jelenti:

— Valami falusiak...
 — Jól van, várjanak.

A szolgáló kimegy, ő pedig gyorsan feláll, kinyitja az oldal-ajtót s sietve szól:

— Gyere már! készen vagy-e már? siess!

Ugyanazon ajtón egy ügyes, jól megtermett, zsinóros liberiaiban öltözött ember jelenik meg, azt hinned, udvari lakáj.

— Helyes! Itt a levél-boríték. Menj most a konyhába észrevétlenül; 20 percz múlva beléphetsz.

Hű szolgálja, meglévén szokva szerepét komolyan venni, eltávozik.

Dinca erre hirtelen hozzá lát egy csomó könyvhöz, kinyitogatja azokat, szétteríti az asztalra, székekre és a padlóra, — megkilincseli az ajtót s kiált:

— Lépjenek be.

Aztán fontoskodva az asztalhoz ül, elővesz egy tollat, ránczba szedi homlokát s elmélyedve tekint a könyvekbe.

Az ajtó kinyílik, a falusiak belépnek; ő annyira van elfoglalva, hogy se nem hall, se nem lát. Néhány peroz múlva felemeli szeméit és észreveszi jelenlétüket.

— Ah! Jó napot! Nos, mi az ujság atya-

A falusiak elmondják ügyüket. — Az ügyvéd hallgatja őket, sohajtozik, ránczba huzza homlokát, majd ismét kiderül arca, előszámlálja az ügy nehézségeit, alkuba bocsátkozik velük, tetőtől talpig méregeti őket tekintetével, — akkor egy a falhoz támasztott bot nagy lármával zuhan le a padlóra — az ajtó kinyílik és a szolgáló jelenti:

— Az uralkodó inasa!
 — Bejöhet!

A paszomántos liberiaás megjelenik, meghajtja magát s tiszteletteljesen átnyújtja a nagy sárga levélborítékot, melyet öt nagy pecsét díszít.

— Az ügyvéd gyorsan feltöri a levelet; olvas, eldobja a papírost s komoly hangon mondja:

— Jól van, mond meg ő felségének, hogy elmegegyek. — Most épen dolgom van, de rögtön ott leszek.

Az inas alázatos hangon jeleni még, hogy az ebéd készen van s ő felsége kéreti az ügyvéd urat, hogy ne késsék. Ásítova ismétli az ügyvéd nehányszor, hogy jól van, s a liberiaás eltávozik.

— Ime, jó emberek, épen ma akarok ő felségével ügyetekben beszélni; remélem, sikere is lesz. Ezért csak háromszáz léit fizettek most, négy százat pedig majd, ha dolgotokat elvégeztem.

Gyorsan feláll s hangosan kiáltja, hogy hozzák elő ünneplő ruháját. A falusiak elkezdnek kotorászni a tüzökben s mindent letesznek az ügyvéd asztalára, a mit csak találnak, sőt elmennek s más pénz is kerítve, előteremtik a kívánt összeget.

S ma Dinca urnak huszezer franknyi évi jövedelme van, szép házzal bir, van előkelő származású felesége, s egy fia Párisban.

Ime, mire viheti az ember kitartással, szerencsével!...

Fordította: Szabó Nándor.

Az osztrák-magyar-szerb kereskedelmi szerződést a szerb országgyűlés elfogadta, és így mi sem áll többé utjában július 1-én leendő életbeléptetésének. A szerződés ratifikálása holnap történik meg Bécsben, mire azonnal megkapják a vámhivatalok az utasítást az új szerződés szerint való eljárásra. A vámkezelésben tudvalevőleg azt a lényeges változást idézi elő az új szerződés, hogy az értékvámokat súlyvámokkal helyettesíti; ez már magában kellő előkészület igényel a szerb vámhivataloknál, komplikálja azonban az eljárást, hogy az obrt illetékek mindjárt az elvámolásnál az áru értéke után szedendők be. A vámot tehát a súly, az obrtot az érték szerint kell kiszabni. Ebből az egy körülményből látható, hogy a szerb kormánynak igen részletes és világos utasításokkal kell ellátnia vámhatóságait, ha azt akarja, hogy a kereskedelmi szerződés életbeléptetése minden zavar és fönakadás nélkül hoinapután megtörténhessék. A belgrádi kormány ezeknek az intézkedéseknek a megtételére határozottan kötelezte magát, s reméljük, hogy kötelezettségének pontosan meg fog felelni. Annyival szükségesebb ez, mert az osztrák-magyar-szerb kereskedelmi szerződés értéke felől uralkodhatnak ugyan külföldi vélemények, de arra nézve mindenki egy nézetet vall, hogy az általunk tett nagy engedelmények után, Magyarország és Ausztria szempontjából csak akkor volt érdemes megkötöni ezt a szerződést, ha a szerb kormány s a szerb vámhatóságok loyálisan, lelkiismeretesen és pontosan fognak eljárni annak alkalmazása körül.

HIREK.

Közügyülés. Torontálmege törvényhatósági bizottsága gyenge részvét mellett folytatta ma délelőtt a tegnapi megkezdett rendkívüli közgyűlést. Több kisebb fontosságú tárgyon kívül tárgyalattak, az alispán jelentése az idén előfordult árvizekről, melynek kapcsán a közgyűlés Daniél alispánnak hálás köszönetét, Menczer főmérnöknek és Bulyovszky m. tanácsosnak elismerését fejezte ki. Egyszermind a földmívelési miniszternél kérelmezni határozták, hogy a töltéseket a legnagyobb vízszin fölé egy méterrel magasbittassanak és megfelelőleg erősbittassanak. Azonkívül tárgyalattak a Nagybecskerekben létesítendő új színház kérdése. A márcziusi közgyűlésen a nagybecskereki képviselőtestület mint olvaóink előtt ismeretes, elhatározta, hogy új színházat fog létesíteni s ily alap létesítése céljából a városi átiratási illeték fejében az ingatlanok adó és becselése szerint becsértékének 1% vettessék ki az ingatlanok birtokváltozásánál. A képviselő testület ezen határozata ellen dr. Peics ügyvéd fellebbezett. A törvényhatóság azonban jóváhagyta. — Nagyobb érdeket keltett a millenium kérdése, melyre legközelebbi számunkban bővebben visszatérünk. Itt csak annyit említünk meg, hogy Torontálmege az ezredéves ünnepély méltó megünneplésére 60 ezer forintot szavazott meg. — A megyei nyoma felállítás tárgyában az alispán megbízott konkrét javaslat megtételével, egyszermind megbízott az alispán, hogy a Pancsován létező, de a megye levéltárába szállítandó volt határvidéki eszedlevéltár ki-selejtésére egy ahhoz értő selejtezőt alkalmazson 4 ft napidijjal.

A közgyűlést hétfőn folytatják.

Elite-társas utazás a Keletre Jeruzsálemig f. é. szeptember hó 3-án egy a legnagyobb kényelemmel és eleganciával berendezett külön gyorshajón. (Kitűnő konyha, villamos világítás, fürdők, tornaszerek stb.) Korlátolt részvétel. Menetközött szakbeli felolvasások hírneves orientalisták által. Utirány: Fiume, (Abbazia), Ragusa, Athen (Piräus), Konstantinápoly, Smyrna, Rhodus, Beyrut, Jaffa, Jeruzsálem, Betlehem, Port Said, Ismailán át Cairóba. Innét Alexandria, Catania, Corfu érintésével vissza Fiumeig. Menettartam 40 nap, beleszámítva a 24 napra tartó tartózkodási időket. Résztvételi díj (teljes ellátással) I. osztály 600 forint, II. osztály 450 ft. Jelentkezések 150 ft biztosíték beküldése mellett f. é. augusztus hó 1-ig intezendők az alulirt irodákhoz, a hol a bővebb program is ingyen kapható. A magy. királyi államvasutak városi menetjegyirodája: Budapest, Hungária szálló; Bécs, Grand Hotel, Kärnthnering, és az összes vidéki irodák.

Választás. A nagybecskereki főgimnáziumi bizottság legutóbbi ülésében az ujonnan szervezett tanári állásra egyhangulag megválasztotta dr. Morvay Viktort, jelenleg kikindai főgimnáziumi tanárt.

Kitűntetett tanulók. Istvánföldről veszűk a következő sorokat: Szives tudomására hozni van szerencsém mindazon hazafiaknak, kik a nméltóságú vallás- és közokt. miniszter ur által jóváhagyott Mihálkovits-alaphoz hozzájárultak, hogy az alapítvány kamataiból ez évben az istvánföldi községi iskolák zárvizsgálata alkalmával a magyar nyelv terén legszebb elő-

menetelt tanúsító osztályonként egy-egy tanuló jutalmat kaptak, jelesen: Hanka Venczel II. oszt. tanító osztályában Schila Péter 6 koronával, Póvasan József I. osztályu tanító osztályában Khun György 6 koronával jutalmastatott. Kiváló tisztelettel Demkó Belánszky Ferencz, alapkezelő bizottság elnöke.

Nyomdász-mulatság. A nagybecskereki könyvnyomdások önképző-osztálya ma a kaszinó kertben nyári mulatságot rendez, a minek programját már ismertettük lapunkban. Ezuttal csupán felhívni kívánjuk a mulatságra a közönség figyelmét, a mely máris nagy érdeklődést tanusit. A nyomdászok mulatságai olyan jóhíreiek, hogy a mai estén tartandó kerti mulatságnak is a legszebb sikert jósolhatjuk.

Papnövendékek felavatása. Temesvárott tegnap délelőtt vette kezdetét a papnövendékek felavatása. A felavatást Dessewffy Sándor csanádi megyés püspök végezte. A tonzurát kapták és a 4 kisebb rendeket felvették a következő növendékek: Bappert Lajos, Barti Ferencz, Brunner Jakab, Ferich J., Karl József, Kasza Lajos, Kristofcsák Ferencz, Matsek József, Pakka Ágost, Pechi Péter, Schipper János, Szolinger Antal és Vaszkievics Ferencz.

A budapesti nemzeti színház tagjainak művészestélye, mint már jelentettük, július 4-én (kedden) megy végbe, és pedig sokféle előnyös ok miatt nem a színházban, hanem a kaszinó nagytermében. Az élvezetes programot, anyagalmaz miatt, csak a legközelebbi számunkban közöljük, és itt csak annyit jegyzünk meg, hogy a Gabányi Zilahy féletársaság tegnap Zomborban lépett föl óriási tetszés mellett. Az estélyen a bács megyei intelligencia színe-java jelent meg és elragadtatással tapsolt a kiváló budapesti művészeket. Jegyekre előjegyezni lehet Mangold Herman ur könyvkereskedésében.

Országos tanárgyűlés Szegeden. Mint említettük, a középkolai orsz. tanáregyesület az idén Szegeden tartja nagygyűlést. A rendezőbizottság nagy tevékenységet fejt ki dr. Tergina Gyula kir. tanfelügyelő elnöke alatt. Az ünnepélyek július 3-án kezdődnek ismerkedő estélyel. Lesz kirándulás Kamarásra, Palicára, Pusztaszerre, Hódmező-Vásárhelyre stb.

A csanádi káptalan gyászsa. Ma vesszünk a hirt Temesvárról, hogy Gettmann József kanonok, a csanádi klerus nesztora és egyik legkiválóbb tagja tegnap délután hirtelen meghalt. Még délelőtt részt vett azon a Tedeumon, melyet Dessewffy Sándor püspök celebrált, s halálhíre a Tedeum után adott diszebed alatt már az aulába hatolt. Gettmann József 1817 február 22-én Verecezen született, tehát 77 éves volt. A gimnáziumot Szegeden, a teológiát Temesvárott végezte. 1839-ben Laitsak Ferencz nagyváradi püspök áldozárrá avatta s mint olyan egy évig a csanádi püspöki irodában tolnok volt. 1841-ben Szegeden volt káplán, azonban rövid idő múlva visszatért Temesvárra, hol a szeminárium prefektusa lett, ugyanez idő alatt a budapesti egyetem a bölcsészet tudorává avatta. 1842-től 1849-ig a phisika tanára volt a főgimnáziumban, a mikor is fehértemplomi plébános lett s ez állását 1870-ig meg is tartotta. Erdemeiért Fehértplom város közönsége díszpolgárrá választotta. 1855-ben kerületi esperes, 1858-ban egyháztanácsos és prépost lett, 1878-ban pedig a királyi kanonokká nevezte ki és csakhamar a Ferencz-József-rend lovagja lett. 1871-től 1884-ig a teológiai főiskola aligazgatói tisztét viselte. Az elhunyt egyik legmeghittebb kebelbarátja volt a boldogult Bonnáz Sándor püspöknek. — az elhunyt tetemeit a székesegyházi sirboltjába ma helyezik el. Halála ügy Temesvárott mint a délvideken, a hol mindenütt ismerték, nagy döbbenést és élénk részvétet keltett.

Jutalomjáték. A nagyszabeni német szintársulat legszebb női tagjának, Berger igazgatónőnek jutalomjátékául ma este Shakespeare „Makrancos hölgyét” adják.

Zárvizsgák a vidéken. Dobriczáról írja levelezőnk, hogy az ottani állami elemi iskolában az ezidei zárvizsga nagyszámú intelligens közönség, az előjáróság és az állami iskolai gondnokság jelenlétében kiváló sikerrel folyt le. Különösen meglepő volt a siker a magyarnyelvből. Az állami iskola szerb, román és német tanulói igen szép, tiszta kiejtéssel tanulták hazánk nyelvét, s tanuságot tettek róla, hogy az állami tanító: Funk Mihály kiváló buzgalommal teljesíti hivatását, s habár csak rövid idő óta van ott, máris siker koronázza fáradozásait, amiért a jelen voltak legmelegebb elismerésüket fejezték ki előtte. — Kumánból írják lapunknak, hogy az ottani gör. kel. szerb iskola folyó évi zárvizsgálatai a község előjáróságának és a szülőknek jelenlétében nagy érdeklődés között s igen kielégítő eredménnyel folytak le. A vizsgálat leginkább kiemelendő mozzanata volt a tanulóknak a magyar nyelvben tanusított előmenetele. Daczára a község tiszta szerb lakóságának, a tanulók az első osztálytól kezdve minden tan-

osztályban a törvény követelte terjedelemben, jó kiejtéssel tanulták a magyar nyelvet. Különösen szép volt a tekintetben az eredmény a IV-ik osztályban, ahol Mirkovics Dusan tanitót, példás szorgalmáért elismerés illeti meg. — Antalfalváról írják lapunknak: Községünk iskoláiban június hó 23-ik és 24-ik napjain tartattak meg az évrő vizsgák. Miután az antalfalvai vizsgák már évek óta bizonyos jó hírnévnek örvendenek, nem csoda, hogy azokat oly számos és előkelő közönség tisztelte meg. Megjelent Lajosfalváról Nt. Bujkovszky Gusztáv alesperes és faklya tanító, azután helyből Jablonszky Miklós főszolgabíró ur és t. neje, Paulinyi Samu lelkész ur és t. neje, dr. Fischer Miksa járási orvos, Naszluhác Lajos gyógyszerész, a községi iskolaszék és előjáróság teljes számban stb. A folyó évi vizsgáknál különös érdekeltséget keltett az ujonnan megnyitott V. és VI. tanosztály, melyben az előadási és tanítási nyelv kizárólag magyar. A vizsgák jól sikerültek általában; az alsóbb osztályokban a megszokott korrektséggel feleltek a tanulók, és így nem is volt ok, hogy azoktól mint tanítóiktól a jól kiérdemelt elismerést megvonni, mi a jelen voltaktól bőven ki is jutott. Mégis minő meglepetés várt reánk az V. és VI. tanosztályban; ott bátran elfeledhettük, hogy Antalfalván vagyunk és valami szegedi vagy kecskeméti iskolába véltük magunkat, mert a tanulók a tanterembe lépésüktől az előadás befejeztéig kizárólag magyarul beszéltek, a hozzájuk intézett kérdésekre tisztán és értelmesen feleltek és ami a fő, azt amit mondtak értették is. Ilyen eredményt a magyar nyelvből községünkben nem vártunk és azért voltunk oly kellemesen meglepve. Midőn ezt konstatálom, teljes elismeréssel kell adóznom az V. és VI. osztály tanítójának Hénél Pálnak ki lankadást nem ismerő buzgalommal lehetett képes csak, hat havi tanítás után ily eredményt felmutatni. No de nem is maradt el az elismerés, mert az iskolaszék a jó tanulóknak értékes könyveket ajándékozott Jablonszky Miklós főszolgabíró ur 20 koronát, a Gromon Dező magyarnyelv terjesztő egyesület itteni fiókja pedig 30 koronát adott. Midőn soraimat bezárom őszintén kívánom, hogy iskoláink a megkezdett uton haladjanak, akkor néhány év múlva Antalfalván nemcsak a magyar szellem, de a magyar nyelv is otthon lesz. Egy jelen volt.

A buziási fürdő legujabban kiadott vendégnévsora szerint eddig mintegy 300 fürdővendég nyaral ott. A fürdő csak az idén került Schottola vállalkozó kezeibe, a ki a közalapítványi uradalomtól megvásárolt eme kies fürdőben több czélszerű javítást, nagymérvű építkezést tett, úgy hogy most már a legfokozottabb igényeknek is megfelel. A parkban a delmagyarországi legismertebb családok adnak találkát egymásnak és Torontálból is állandóan sokan tartózkodnak Buziáson, a melynek vize elsőrendű, parkja páratlan szép, konyhája izletes és zenéje kitűnő.

Árverés. Néhai Szabó Sándor összes ingóságai f. évi július 3-án özv. Ferenczyné házában (Zápolya utca) délelőtt 8 órakor fognak eladatni.

SPORT.

A magyar evezős-egyletek országos szövetsége és a Tiszai regatta-szövetség által Szegeden, 1893. évi július hó 2-án rendezendő amateur-evezős verseny sorrendje. Versenybírók: Rónay Jenő és Filepp Kálmán. Pályabírók: Gr. Leiningen Ármin és Lisszay Tihámér. Indítók: Dr. Hódossy Lajos és Szöllösy Kálmán. Időmérő: Jezerniczky Ákos.

1. Skiff-verseny.

Zártverseny a tiszai regatta-szövetség számára; 2-ik mérkőzés; szövetségi vándordíj; három ízben nyerendő meg; védő báró Feilitzsch Berthold, a Torontál hajóegylet tagja; legjobb hajók; tét 10 ft; az elsőnek külön arany-érem.

Nevezések:

- a) Szegedi csolnakázó-egylet 2 hajót;
1. dr. Gaál Endre,
2. Meák Gyula.

- b) Temesvári csolnakázó-egylet 1 hajót; evezős: Schor Lajos.

- c) Torontál hajóegylet 1 hajót; evezős: Vécsey Zsigmond vagy Knáb Ádám.

2. Négyevezős-verseny.

Zártverseny a tiszai regatta-szövetség számára; szövetségi vándordíj; három ízben egymás után nyerendő meg; harmadik mérkőzés; védő a szegedi csolnakázó-egylet; palánkos hajók kormányossal és méretekkel; tét 10 ft; az első hajó legénységének külön arany-érem.

Nevezések:

- a) Szegedi csolnakázó-egylet 2 hajót;

Az egyik hajóban:

- 4-es Gollovitz László,
3-as Wagner Gusztáv,
2-es Lövinger Antal,
1-es dr. Lipkay Kálmán.

Kormányos: Millhoffer Lajos
Pótevezősök: Gerle Imre, dr. Wöber Lajos.

A másik hajóban:

- 4-es Csonka Ferencz,
3-as Magyar Endre,
2-es Haris György,
1-es dr. Ujj József.

Kormányos: Schmidt István.
Pótevezősök: Madár Imre, dr. Gaál Endre.

- b) Temesvári csolnakázó-egylet 1 hajót:

- 4-es ifj. Menczer Rozsó,
3-as Lacsay Endre,
2-es Stimm Adolf,
1-es Szandház Ferencz.

Kormányos: lovag Borsuder Ottó.

Pótevezős: Müller Károly, Panajóh Igaác.

c) Torontál hajós-egylet 1 hajót:
4-es Reitter Oszkár,
3-as Zsiross Imre,
2-es Zsiross Mihály,
1-es Steinbach Béla.
Kormányos: Krenedits Ferencz.
3. Nemzetközi skiff-verseny.
Rendező a magyar evezős-egyletek országos szövetsége; hölgyek tiszteletdíja; legjobb hajók; tét 10 frt; az elsőnek külön arany-érem, a másodiknak ezüst-érem.

Nevezések:
a) Szegedi csolnakázó-egylet 2 hajót:
1-es dr. Gaál Endre,
2-es Meák Gyula.
b) Temesvári csolnakázó-egylet 1 hajót; evezős:
Schor Lajos.
c) Torontál hajós-egylet 1 hajót; evezős:
Vécsey Zsigmond vagy Knáb Ádám.
4. Országos kétevezős-verseny.
Palánkos hajók kormányossal méretek nélkül; tét 10 frt; az első hajó legénységének arany-érem.

Nevezések:
a) Szegedi csolnakázó-egylet 1 hajót:
2-es Lövinger Antal,
1-es dr. Wäber Lajos.
Kormányos: Gáspár György.
Pótevezős: Gerle Imre.
b) Torontál hajós-egylet 1 hajót:
2-es Reitter Oszkár,
1-es Zsiross Imre.
Kormányos: Steinbach Béla.
5. Kétevezős négy evezős-verseny.
Zártverseny a tiszai regatta-szövetség számára; palánkos hajók kormányossal, méretek nélkül; tét 15 frt; az első hajó legénységének ezüst-érem.

Nevezések:
a) Szegedi csolnakázó-egylet 1 hajót:
4-es Gollovicz László,
3-as Wagner Gusztáv,
2-es Lövinger Antal,
1-es dr. Lipkay Kálmán.
Kormányos: Millhoffer Lajos.
Pótevezősök: dr. Gaál Endre, Meák Gyula.
b) Temesvári csolnakázó-egylet 1 hajót:
4-es ifj. Mencer Rezső,
3-as Laosay Endre,
2-es Stimm Adolf,
1-es Szandház Ferencz.
Kormányos: Lovag Bersuder Ottó.
Pótevezősök: Müller Károly, Panajoth Ignác.

6. Kétevezős páros evezős-verseny.
Nemzetközi verseny; szövetségi vándordíj; öt isben nyarandó meg; legjobb hajók kormányossal; második mérkőzés; védő a temesvári csolnakázó-egylet; tét 25 frt; az első hajó legénységének arany-érem, a másodiknak ezüst-érem.

Nevezések:
a) Temesvári hajós-egylet 1 hajót:
2-es Hilt Lajos,
1-es Králik László.
Kormányos: Mayer Károly.
Pótevezős: Scher Lajos.
b) Torontál hajós-egylet 1 hajót:
2-es Vécsey Zsigmond,
1-es Knáb Ádám.
Kormányos: Steinbach Béla.

7. Országos négy evezős verseny.
Tiszteletdíj; palánkos hajók kormányossal, méretek nélkül; tét 15 frt; az első hajó legénységének arany-érem.

Nevezések:
a) Szegedi csolnakázó-egylet 2 hajót; evezősök:
Az egyik hajóban:
4-es Gollovicz László,
3-as Wagner Gusztáv,
2-es Lövinger Antal,
1-es dr. Lipkay Kálmán.
Kormányos: Millhoffer Lajos.
Pótevezősök: Gerle Imre, Meák Gyula.

A másik hajóban:
4-es Csonka Ferencz,
3-as Magyar Endre,
2-es Haris György,
1-es dr. Ujj József.
Kormányos: dr. Schmidt István.
Pótevezősök: Madár Imre, dr. Gaál Endre.

b) Maros-arádi evezős-egylet 1 hajót:
4-es Jankó Imre,
3-as Szakolczay Lajos,
2-es Vannay Gyula,
1-es Lacsay Gyula.
Kormányos: Dániel Endre.
Pótevezősök: Dániel Dezső, Sándor Ede.

8. Mátchek korlátozás nélkül.
(Eddig csak a nagybecskerei hölgyek neveztek.)
Az 1., 2. és 5. alatti versenyek zártjellegűek és ezeken csak a tiszai regatta-szövetség tagjai vehetnek részt; a 3. és 6. alatti nemzetközi jellegűek és azokon részt vehet minden amatőr evezős-egylet; végül a 4. és 7. alatti országos jellegűek és azokon csak a Magyar evezős-egyletek országos szövetségének tagjai vehetnek részt.

A 8. alatti esetleges Mátcheket kivéve, az összes többi versenyeken a Magyar evezős-egyletek országos szövetségének verseny-szabályai érvényesülnek.
A verseny délután 4 órakor veszi kezdetét; a versenyek a fent megállapított sorrendben 20 percnyi időközökben következnek egymás után.

A versenypálya a szegedi Tiszán, folyó vízben tünetik ki; a pálya hossza, az esetleges Mátcheket kivéve, mindenkor 2000 méter.
A start helyek számozása a Tisza jobb partján kezdődik.

A verseny folyó vízben lefelé, fordulás nélkül evesendő.
A n. é. közönségnek a verseny színhelyére leendő kiszállítása végett az intézkedések megtételtek, mely közhírré fog ítélni.
A rendezőség.

Táviratok.

A király útja.

Budapest, július 1. (A „Torontál” ered. távirata.) A kormány felhivatalos közlönye szerint ő felsége július 2-án Gasteinba, onnan pedig Ischbe indul.

A legújabb román fürmedvény.

Budapest, július 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Nagy-Szebenben megjelenő „Tribuna” reprodukálja a romániai sajtóban megjelent mindazon cikkeket, a melyek féktelen hangon írják a magyarokról és panaszzalják a magyar-

országi románság sérelmeit. E cikksorozat méltán kelti azt a gyanút, hogy a Tribuna mióta többször megfenyítették, cikkeiket először romániai hírlapokban teszi közzé, hogy azután onnét előszedve azokat, mint a román sajtó termékeit találja fel könnyen hívó olvasóinak. E legújabb fürmedvényben, a mely nem nélkülözi a legpiszkosabb rágalmakat, végül felveti a kérdést, hogy: mit fog tenni a román nép a kormány és különösen Károly király a barbárságokkal szemben, a miket a magyarok a román testvérek ellen, saját országunk (sic!) határán elkövetnek?

Nem tőrjünk — így írja — hogy a magyarok három millió románt megfosztanak nyelvüktől és nemzetiségüktől, hogy kiirtsák e népet, a mely Magyarországon lakik. Mindnyájan együtt élünk vagy együtt meghalunk! ez legyen a jel-szavunk!

Románia — ugymond — kétszáz ezer katona és ötszáz ágyú fölött rendelkezik. A jövődi háborubban tehát határozott és nyomatékos szava lesz. Elvárja hát a román nép kormányától és bölcös királyától, hogy követelje parancsolólag (!) az osztrák-magyar románok nemzeti existenciájának biztosítását, az ellenséges magyarok megzabolázását és ha fellépése nem hozná meg a kellő eredményt, fordítson hátat a hármasszövetségnek, mert a románok nem lehetnek szövetségeseik saját hóhéraiknak.

A fiemeiek Debreczenben.

Budapest, július 1. (A „Torontál” ered. távirata.) A fiemei kirándulókat Debreczenben impozáns módon fogadták. Simonffy potgármester üdvözölte érkezésükkor lelkes beszéddel, a melynek végeztével a vasutnál összesereglett lakosság lelkesen éljenezte az érkezőket. Dall Asta fiemei ügyvéd köszönte meg a fogadtatást, egyben átnyújtott a fiemeiek koszoruját. A város híres ötös fogatán Ciotta és Simonffy polgármesterek ültek s a vendégeket a legszebb uri fogatok sokasága szállította a városba. Az utcákon 25—30.000 ember nézte a menetet harsányan éljenezve. Este fényes bankett volt a kirándulók tiszteletére. Ma a társaság a Hortobágyra rándult ki s onnét este tér vissza, a mikor újra nagy bankett lesz. Ez alkalommal — hír szerint — egy tekintélyes bizottsági tag felköszöntött fog mondani és felveti Fiume ügyének végleges rendezését oly formán, hogy Debreczen eziránt feliratot intézzen a kormányhoz és pártolásra felszólítsa a törvényhatóságokat. Debreczenben a lelkesedés óriási, mindenütt a fiemeiket éltetik. Este a várost kivilágítják.

Katonai affér?

Budapest, július 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Lugoson Huberth honvédtábornok a „Magyar Hírlap” szerint este 9 órakor naponta takarodót fuvat, a város utcáin doboltat s a katonaságnak meghagyta, hogy a kaszárnyába vonuljon. A város rendőrsége megkereste a tábornokot az iránt, hogy a közszendet megzavaró dolognak véget vessen. Huberth tábornok erre így felelt írásban:

Átiratukat kézhez vettem, de értesítem, hogy miután katonai dologhoz a rendőrségnek semmi köze, nem tartom érdemesnek, hogy kérényükre válaszoljak.

E levél a szerdán tartandó közgyűlésen felolvastatott s nagy felháborodást keltett. Podhrásky Kornél főszolgabíró indítványára panaszt emelnek a szegedi hadtestparancsnoknál és a honvédelmi miniszternél.

Mehemed Ali halála.

Budapest, július 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Morva-Fehértemplomból jelentik: Mehemed Ali herceg, a Khedive egyetlen öccse, ki még csak 18 éves, tegnap az itteni kadétiskolában difteritiszben meghalt.

A korinthusi csatorna.

Budapest, július 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hiteles forrásból jelenthetem, hogy a korinthusi csatornát július 15-én fogják megnyitni.

Kocsisok sztrájkja.

Budapest, július 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból jelentik: A kocsisok sztrájkja tovább tart. Tegnap véres összejövetel történt a sztrájkoló és a dolgozó kocsisok között. 12 kocsit teljesen összetörték, egyet a csatornába dobtak. Mintegy 20 embert elfogtak.

Kolera.

Budapest, július 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Toulonból ismét kolerát jelentenek. Allitóltag 3 eset fordult volna el a városban, 5 a környéken. Haláleset csak egy van. Djeddahban eddig 3646 személy halt meg kolerában.

Nyilttér.*

Tekintetes szerkesztő ur!

Az Istvánvölgyön e hó 25-én tartott erdei mulatság alkalmával már tudomásul vettem, hogy a jelen volt vendégek az ételek magas árai miatt zúgolódtak s most midőn becses lapjában is olvasom az erre vonatkozó megróvást, engedje meg tekintetes szerkesztő ur, hogy az ezen mulatságon elfoglalt álláspontomat becses lapjában megvilágíthassam.

A rendező bizottságtól megbízásom volt a konyha ellátására vállalkozót keresni. A környékbeli városokban olyant nem kaphattam, mert egy napnak bizonytalan bevételei nem biztosították a tetemes kiadásokat. Az istvánvölgyi és a körülfekvő községekbeli vendéglősök részint nem mertek vállalkozni, másrészt pedig nem arra valók lévén, magam kísérlettem meg a konyha előállítását, hogy e tekintetben fennakadás ne történjék.

Ugy magán uton, mint becses lapja útján is értesültem, hogy ezen erdei mulatságon a vármegye előkelősége veendő részt, az ételeket ahhoz mérten válogattam meg és állítottam elő.

Egy kilencz fogásra számított — nem vendéglői — hanem házi s valóságos lukullusi ebéd, egy a várostól 50—60 kilométerre fekvő falusi erdőben, hova mindent a városból kellett importálni s tekintve véve még az óriási aparátust, mely ezen ebéd előállításához megkívántott, 5 frttal nincs túlfizetve s megvagyok győződve, hogy azon esetben, ha a table d'hôte étkezéskor csupán azok vettek volna részt, kikre mint előkelőségekre számíttva volt, s a fogások egy harmada az ételfelhordók vigyázatlanságából nem hagyatott volna el, senkinek sem lett volna panasza, mint nem panaszkodtak azok, kik a szabadban étkeztek, hol nyolcz személy 7 frt 20 krajczárért igen jól megebédelt.

Magamnak a kiszolgálásban jártasságom nem lévén a kiszolgálást egy drága pénzben fel-fogadott vendéglősré és annak gárdájára bízom, ki azonban szolgaszemélyzetét nem lévén képes igazgatni, maga idézte elő tapintatlanságával azon zűrzavart, mely aztán a közönséget zúgolódásra ingerelte. A pinczér-had miután eljárásukat magam szemmel nem tarthattam, kénye-kedve szerint garázdálkodott s végül engem is igen tetemes összeggel megróvidított.

Az, ki egy üveg bort egy forint husz krajczáron vesz és egy forint 50 krajczárért elad, s ki erdőben egy adag sültért ötven krajczárt vesz, zsarolással nem valódi. Ha más árak lettek számíttva, az az illető pinczérnek visszaélése volt.

Midőn kijelentem azt, hogy nem a nyereségvágy vezérelt midőn a vendégek ellátására vállalkoztam, nem hallgathatom el, hogy ilyen erdei mulatságoknál mindenütt panaszkodni szokott a közönség, mert nem veszi tekintetbe azt, hogy erdőben az étkeket nem lehet oly olcsón előállítani mint a legelegánsabb vendéglőben.

Fogadja tekintetes szerkesztő ur megkülönböztetett tisztelem őszinte kifejezését és maradtam alázatos szolgálja az az élelmes vállalkozó.

Tekintetes szerkesztő ur!

Midőn még külön is felkérném tekinteteségedet, hogy mellékelte nyilatkozatomnak becses lapja nyílt tér rovata alatt tért engedni kegyeskedjék, kijelentem, hogy a mint legközelebb Nagybecskerekre rándulok, a hirdetési díjat lefizetendem.

Az a pinczérkéből összetakolt rablóbanda 700 frtomat ellopta, nem igazságos, hogy ily veszteg mellett még a közönség balitéletét is viseljem.

Legnagyobb zűrzavart az idézte volt elő a mulatságon, hogy a diurnisták is a megye előkelőségéhez kívántak számíttatni s oda tolakodtak, a hol a hely főispán ur ő méltósága és a hozzá tartozó előkelőségek számára volt fentartva, daczára annak, hogy arra figyelmeztetve lettek.

Különbözik nekem volna okom a közönségre panaszkodni, mert igen sokan voltak, kik ettek, ittak, s midőn a fizetésre került volna a sor, szó nélkül, távoztak.

Ugy járt a rendezőség is. A belépőknek legalább egy harmada nem fizette le a belépti díjat.

Kitűnő tisztelem nyilvánításával maradtam a tekint. szerkesztő urnak alázatos szolgálja
Streiner Mihály, körjegyző.

* Az e rovat alatt közölttekért nem vállal felelőséget a szerk.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.
Főmunkatára: Holtsy Jenő.

Torontálmegyei Tanügy.

A „Torontál“ melléklete.

II. évfolyam.

Megjelenik minden hó elején és közepén.

12-ik szám.

Rovatvezető: Scossa Dezső.

Szüni-dő.

(dr.) Maholnap bezáródnak a tanintézetek termei; tanárok, tanítványok szerteszét mennek a szüni-dő örömeit élvezni.

Tíz havi munka után jól fog esni a pihenés tanárnak úgy, mint tanítványnak. Nálunk, a hol annyi tanintézet és oly sok tanuló van, talán nem lesz haszon nélkül való pár szót szólni e tárgyról.

A szüni-dő első földadata a pihenés, de valamint hibát követ el az a szülő, a ki a szüni-dőben sem enged gyermekének pihenést s akkor is úgy „befogva“ tartja, mint az iskolai év alatt: épp oly hibát követnek azon szülők is, a kik a pihenést gyermekeik édes semmit nem tevésében keresik.

A szüni-dő pihenésre való, de ez nem azt jelenti, hogy a tanuló felé se szorgoljon a betűnek a tanév végétől az új tanév kezdetéig. Módot kell találni, hogy mérsékelten, minden megterhelés nélkül szellemi munkával foglalkozzék a tanuló, hogy el ne felejtse, a mit tanult, hogy el ne szokják a tanulástól, hogy a szüni-dő után ne legyen reá nézve valóságos favágás a tanulás újra kezdése.

Sok tanuló szülei házától távol van a tanév alatt. Ilyenekre nézve a szüni-dő kedvező és egyetlen alkalom rövid két hó alatt végrehajtani a szülői szeretet által vezérelt családi nevelésnek azon munkáját, melynek a tanuló a tanév alatt kisebb-nagyobb mértékben hiájával van s amely nélkül egész ember alig lehet.

Kétségen felül áll, hogy a szüni-dő legfőbb feladata, hogy a szellemi munka által igénybe vett fejlődő agy pihenésre találjon, szórakozást leljen s az iskola szük padjai közé szorított fejlődő test szabad mozgás által gyarapodjék.

De ezen kettős célt nem minden módon lehet elérni. És éppen ezért nem helyes, sőt veszélyes a tanulót teljesen szabadjára hagyni s reá bízni, hogy a szórakozása módját minden felügyelet nélkül maga válassza meg.

Nem romboló hatású-e a tanulóra nézve, ha például övéi elnézik, hogy a szüni-dőt kártyázással s általában szerencsejáték üzésével töltse el? Ez szenvedély, vagy legalább is megrögzött szokássá válhat, a melyet nem korlátol a szüni-dő, amely felüti fejét a tanév alatt is és elvonja a tanuló figyelmét a komoly munkától.

Az sem helyes, midőn a szülők megengedik, hogy a tanulók olyan környezetbe jussanak a szüni-dő alatt, ahol valósággal elparlagiasodnak. Ilyen esetet pedig fájdalom sokat lehet tapasztalni a földművelő városokban, hol a tanulók minden felügyelet nélkül hetekig vannak külső cselédek és napszámosok társaságában, ott sokszor temérdek rosszat és durvaságot tanulva.

Ohajtandónak tartanók, hogy a tanulókat az összes tanintézetekben a tornatanítás alkalmából szolid, okos társas játékokra tanítanak, akik az ilyen testedző játékokkal a szabadban szüni-dő alatt minden felszerelés nélkül, vagy legalább egyszerű olcsó kellékekkel mulathassanak.

Tudjuk, hogy régebben a tanulók körében sárkányzó, lapdázó stb. társaságok alakultak, ma ilyeneket csak ritkán találunk. Pedig ilyen testedző játékokat komolyabb férfiak is üztek egyszerű séta vagy kvaterkázás helyett.

Buzdítani kell a tanulókat, hogy álljanak társaságokba ily testedző játékokkal való szórakozásra. Ne resteljenek jó példával előmenni meglelt férfiak is.

Tavaly nyáron Stefánia özvegy trón-

örökös nő Balaton-Füreden nagy kedvvel játszotta a lawn-tennist, sőt ügyességével az ottani egyesület első díját nyerte el. A legjobb körökben lawn-tennis, croquet stb. testedző játékokkal erősítik magukat s ilyenekben keresik a szórakozást ujabban nálunk is, de ez a játék még nem terjed eléggé és itt is, a vidéken is urfiaink büzös kávéházban ülnek s kisasszonyaink szorosan befűzve rontják gyomrukat.

Nagyon agyoncsépett a közmondás: egészséges lélek csak egészséges testben lakhatik, ámde sajnos, még mindig kevéssé vonjuk le ezen igazságból a következtetést.

Az iskolai testedzésnél a fősúlyt nem mesterséges és költséges műszerek használatára kell fektetni, hanem inkább emellett olyan játékok tanítására, amelyekkel minden nagyobb s költségesebb előkészület nélkül mulathasson az ifjuság az iskola falain kívül is, tanév alatt úgy, miként a szüni-dőben.

A szüni-dő akkor éri el valódi célját, ha az itt röviden érintettek megvalósulnak. És az ilyen módon eltöltött szüni-dő teszi lehetségessé, hogy amidőn elkövetkezik az új tanév, kipihent agyu, erőteljes, egészséges ifjuság üljön az iskola padjaiba. Az ilyen ifjuság haladhat elő csak a tudományokban. Csak az ilyen ifjuság lesz életrevaló, midőn kilép az iskola falai közül.

Magyarországnak pedig életrevaló, edzett testű, tanult polgárookra van szüksége, csak ilyenek küzdhetik meg a nagy harcokat, melyek feladataink megoldásához vezetnek.

Azért legyenek rajta az oktatók, a szülők, hogy a tanulók szüni-dőjüket, szellemi munkájukat el nem hanyagolva, testedző szórakozással töltsék.

A vizsga az elemi népiskolában.

(Folytatás és vége)

Az iskolaszéki tagok, különösen faluhelyen, kik a műveltség azon fokán állanak, mely nem képesíti őket arra, hogy a tanító működése felett igazságosan ítéljenek. És miért? Mert nem szakértők. — Nem egyszer történt meg, hogy az iskolaszék vagy presbyterium tapasztalatiansága, a kötelességének lelkiismeretese megfelelt tanítónak ártalmára volt. Hiszen vannak olyan megrögzött eszű iskolaszéki tagok, kiknek hiába prédikálja a tanító, hogy ez és ez, ennek és ennek az osztálynak a tananyaga, ő azt meg sem érti, azt fel nem foghatja és azért még is szinte elbizakodottá válik, mikor a gyermekekhez olyan — persze esetlen — kérdést tud intézni, melyre az meg nem tud felelni. A földművelő, az iparos meg tudja bírálni a szakmájában a vágó dolgokat, de a tanító fáradozását, művészetét — mert az nem mesterség — azt megbírálni illetékes nem lehet.

De a képzetesebb egyének is, kik tagjai az iskolaszéknek sincenek tisztában mindig a népiskola céljával. Egy vizsga alkalmával szemtanuja voltam, midőn a tanítóhoz ezen kérdéssel fordultak: „Az algebrából nem tudnak felelni?“ A tanító egyszerű naivitással felelt: „Még nem“.

Nagy ártalmára van a vizsga sikerének, hogy más valaki, pld. iskolaszéki elnök vagy pap a vizsgálásba egészen belemélyed és egyáltalában ő akarja a vizsgát vezetni. Tapasztalható ez a nemzetiségi és felekezeti iskoláknál. Nem egyszer történt, hogy a pap felsőbb elismerésben részesült, a jó sikerért; a tanítót semmit sem vették. A ki vet az arasson is!

A tanító egyedül ismeri növendékeit, és csakis ő számolhat arról a mit végzett. A gyermek mindenkor jobban és bátrabban felel tanítója kérdéseire, mint idegen kérdéseire. Ezzel egyáltalában nem akarom kizárni azt, hogy más ne kérdezzen, de az is lehetőleg a tanító közbenjárásával történjék.

Van még egy másik pont, mely nem részesül elég méltánylásban és ez az iskolalátogatás, illetőleg a mulasztásoknak tekintetbe nem vétele. Vajmi kevés azon tanítók száma, akik abban a figyelemben részesülnek, hogy a mulasztási napió is kellé méltatásban részesül. Van-e törvény, mely azon növendékeket kizárja a vizsgából, kik 5—6 hónapot is mulasztottak? Hogy volna?! Hisz ott vannak a pontos iskolalátogatást elrendelő §-ok! Hát azok mire való? — Sajnos, hogy sok helyen nem tudja az előljáróság, hogy mire való!

Iskolai szervezetünket tekintetbe véve a vizsgának még ma irányadó szerepe van.

A tanító működése felett igazságos ítéletet mondani csak is szakember hivatalos. Ezt pedig szaktanfelügyelet által fogjuk elérni, és ez esetben a vizsgának nem kell, de nem is szabad o / fontosságot tulajdonítani, mint a milyennel a jelenben bír. A szakfelügyelet égető szükség.

Gräbeldinger Péter.

KÖZLEMÉNYEK.

— **Koszoru ünnep.** A nagybecskereki állami polgári iskola új palotájának koszoruünnepét ma tartották. A díszes épület hatalmas homlokzata imponánsan emelkedik ki a becskereki Bégarészen. A palotának szeptember 1-re kellene átadva lennie rendeltetésének, tekintettel azonban az építkezés folyamán felmerült rendkívüli körülményekre, az épület nyilván csak októberre lesz rendeltetésének átadható. A polgári iskola tudvalevőleg a polgári és annak tetejébe állítandó középkereskedelmi iskolát fogja magában foglalni, azonkívül az igazgató lakását, hatalmas dísztermet, végül a szertárakat stb. Az iskola földtornacsarnokkal lesz felszerelve.

— **Uj ovodák.** Az ovodai törvény végrehajtása megyénkben serényen folyik. Ujabban ismét a következő helyeken készülték el az ovodák: Basahidon egy, Beodrán egy, Mokrinban kettő és Sandorházán egy. Minthogy pedig az állami ovonőképző intézetekből az idén már tömeges képesített ovonő került ki, nem fog fenn akadály arra nézve, hogy az új ovodákhoz képesített ovonők alkalmaztassanak, a mi minden bizonynyal tetemesen hozzá fog járulni ahhoz, hogy az ovodaügy iránti érdeklődés a nép körében elterjedjen és meggyökereszk.

— **Ajánlott iskolapadok.** Bernhardt Rezső brassói lakatosmester által gyártott iskolapadokat a kir. közoktatási tanács bírálata alapján a válás és közoktatásügyi miniszter melegen ajánlja beszerzés végett. A padok olcsók és főleg kovácsolt vasállványuk tartósságukat biztosítja. Kétülékes padok ára ezen gyártmányokból 9—11 frt, háromülékes darabja 12—14 forint, még pedig a magyar kir. államvasutak brassói állomásán berakva.

— **Dajkatanfolyam.** A nyári menedékházakat vezető dajkának az 1891. évi XV. tcz. értelmében leendő kiképzettése végett a torontálmegyei kir. tanfelügyelőség a nagybecskereki jótékony rkath. nőegylet ovodájában hat heti tanfolyamot rendez, a mely július 1-től augusztus közepéig tart. A tanfolyamra elegendő számú hallgató jelentkezvén, az akadálytalanul megtartható lesz s a képesített dajkák mielőbbi alkalmazásra számíthatnak, minthogy a nyári gyermekmenházak felállítására a törvény követelményeinek megfelelőleg eszközöltetik.

— **Változások a tanítói karban.** Kredatusz Gusztáv gyéri tanító Torontál Szigetre, Rektenvald Anna klekki tanító Glogonba, Zitta János Glogonba helyeztetett el.

Melléklet a „Torontál” 1893 július 1. (148.) számához.

74728. szám 1893.

Fürdőre utazók figyelmébe.

A folyó évi fürdő évad tartama alatt Budapest keleti- és nyugoti pályaudvarról a nevezetesebb hazai fürdőhelyekre, illetve azok vasuti állomásaira a következő vonatösszeköttetések állanak fenn:

Barlangliget, vasuti állomás Szepes-Béla-Barlangliget.

Budapest keleti pályaudvarról indulás személyvonattal reggel 7 óra 30 perc és este 7 óra 45 perc, július és augusztus hónapban gyorsvonattal reggel 7 óra 15 perc-kor is; Kassán át Sepesbéla-Barlangligetre érkezés este 9 óra 14 perc, délelőtt 11 óra 34 perc és július, augusztus hónapban délután 5 óra 6 perc-kor is.

Bártfa és Czeméte, vasuti állomás Eperjes.

Budapest keleti pályaudvarról indulás gyorsvonattal reggel 7 óra 15 perc és délután 2 óra 25 perc-kor, személyvonattal reggel 7 óra 30 perc és este 7 óra 45 perc-kor, Eperjesre érkezés délután 2 óra 20 perc és éjjel 10 óra 20 perc-kor, d. u. 5 óra 10 p. és reggel 7 óra 40 perc-kor.

Báza, vasuti állomás Medgyes.

Budapest keleti pályaudvarról indulás gyorsvonattal este 9 óra 15 perc-kor, személyvonattal délelőtt 8 óra 25 perc-kor, Aradon át személyvonattal éjjel 10 órakor, Medgyesre érkezés d. e. 9 óra 58 perc-kor, éjjel 2 óra 29 perc-kor és délután 4 óra 9 perc-kor.

Bikszád, vasuti állomás Técső vagy Szinyérváralja.

Budapest keleti pályaudvarról indulás gyorsvonattal reggel 7 óra 15 perc és délután 2 óra 25 perc-kor, személyvonattal reggel 7 óra 30 perc-kor, Szerencsen át Técsőre érkezés este 6 óra 12 perc, éjjel 3 óra 33 perc-kor, este 9 óra 17 perc-kor, Budapest keleti pályaudvarról indulás gyorsvonattal 2 óra 10 perc-kor és este 9 óra 15 perc-kor, személyvonattal délelőtt 8 óra 25 perc-kor és este Debreczenen át Técsőre érkezés éjjel 3 óra 33 perc-kor, délelőtt 9 óra 21 perc-kor és este 9 óra 17 perc-kor, Budapest keleti pályaudvarról indulás gyorsvonattal este 9 óra 15 perc-kor, személyvonattal d. e. 8 ó. 25 perc-kor, Debreczenen át Szinyérváraljára érkezés d. e. 11 ó. 58 perc-kor és este 9 ó. 11 perc-kor.

Borszék, vasuti állomás Szászrégen.

Budapest keleti pályaudvarról indulás gyorsvonattal d. u. 2 ó. 10 p. és este 9 ó. 15 perc-kor, Aradon át személyvonattal éjjel 10 órakor, Szászrégenbe érkezés reg. 7 ó. 25 p., d. u. 12 óra 15 perc és este 7 óra 15 perc-kor.

Buziás, vasuti állomás Temesvár-Józsefváros.

Budapest nyugati pályaudvarról ind. gyorsvonattal d. u. 2 óra 20 p. és éjjel 10 órakor, személyvonattal d. e. 8 óra 30 p. és este 7 órakor, Temesvár-Józsefvárosra érkezés este 7 óra 50 p., reggel 4 ó. 54 perc, d. u. 5 ó. 20 perc és reggel 4 ó. 34 perc-kor.

Előpatak és Málmás, vasuti állomás Földvár.

Budapest keleti pályaudvarról indulás gyorsvonattal este 9 óra 15 perc-kor, személyvonattal délelőtt 8 óra 25 perc-kor, Aradon át személyvonattal éjjel 10 órakor, Földvárra érkezés d. u. 1 ó. 33 p., reggel 7 ó. 11 p. és este 9 ó. 36 perc-kor.

Feketehegy, vasuti állomás Igló.

Budapest keleti pályaudvarról indulás személyvonattal reggel 7 óra 30 p. és este 7 ó. 45 perc-kor, július és augusztus hónapban gyorsvonattal reggel 7 ó. 15 p. és d. u. 2 ó. 25 perc-kor is; Iglóra Kassán át érkezés este 6 óra 32 perc és d. e. 9 ó. 5 perc-kor, július és augusztus hónapban d. u. 3 ó. 20 p. és éjjel 12 órakor is.

Harkány, vasuti állomás Villány.

Budapest keleti pályaudvarról indulás

gyorsvonattal d. u. 2 óra 20 p., személyvonattal d. e. 8 ó. 15 p. és este 9 órakor, Dombóváron át érkezés Villányra este 9 ó. 10 perc, d. u. 5 ó. 24 p. és reggel 6 óra 35 perc-kor.

Herkulesfürdő, vasuti állomás Herkulesfürdő.

Budapest nyugoti pályaudvarról ind. gyorsvonattal d. u. 2 óra 20 p. és éjjel 10 órakor, vagy személyvonattal este 7 órakor, Herkulesfürdőre érkezés éjjeli 12 26 p. és d. e. 11 ó. 48 perc-kor.

Kovácsna, vasuti állomás Kovácsna.

Budapest keleti pályaudvarról indulás gyorsvonattal este 9 ó. 15 perc-kor, személyvonattal d. e. 8 ó. 25 perc-kor, Kovácsnára érkezés este 6 ó. 39 perc-kor és d. e. 11 ó. 58 perc-kor.

Koritnicza, vasuti állomás Rózsahegy.

Budapest keleti pályaudvarról indulás gyorsvonattal reg. 7 ó. és d. u. 2 ó. 40 perc-kor Ruttkán át érkezés Rózsahegyre d. u. 4 ó. 11 perc (július és augusztus hónapban d. u. 3 ó. 29 perc-kor is) és éjjel 12 óra 10 perc-kor.

Lipik, vasuti állomás Pakrácz Lipik.

Budapest keleti pályaudvarról indulás személyvonattal este 9 órakor, Dombóvár-Zákányon át Pakrácz-Lipikre érkezés d. u. 4 óra 20 perc-kor.

Lubló, vasuti állomás Lubotin-Lublófürdő.

Budapest keleti pályaudvarról indulás személyvonattal reggel 7 ó. 30 p. és este 7 óra 45 perc-kor, Lubolin-Lublófürdőre érkezés este 7 órakor és d. e. 9 óra 39 perc-kor.

Lucsivna, vasuti állomás Lucsivna-fürdő.

Budapest keleti pályaudvarról indulás gyorsvonattal reggel 7 órakor, Ruttkán át Lucsivna fürdőre érkezés este 6 óra 16 perc-kor.

Lucski, vasuti állomás Liptó-Tepla.

Budapest keleti pályaudvarról indulás gyorsvonattal reggel 7 órakor és délután 2 óra 40 perc-kor, Ruttkán át Liptó-Teplára érkezés d. u. 4 óra 27 p. (július és augusztus hónapban délután 3 óra 41 perc-kor is) és éjjel 12 óra 26 perc-kor.

Marilavölgy, vasuti állomás Oravicza.

Budapest nyugoti pályaudvarról indulás gyorsvonattal délután 2 óra 20 perc, vagy személyvonattal délelőtt 8 óra 25 perc-kor, továbbá gyorsvonattal éjjel 10 órakor, vagy személyvonattal este 7 órakor, Oraviczára érkezés éjjel 12 óra 40 perc és délelőtt 10 óra 24 perc-kor.

Parád, vasuti állomás Parád.

Budapest keleti pályaudvarról indulás gyorsvonattal délután 2 óra 25 perc-kor, személyvonattal reggel 7 óra 30 perc-kor, Kaál-Kápolnán át Parádra érkezés este 6 óra 35 perc-kor és délután 12 óra 24 p., Budapest keleti pályaudvarról indulás személyvonattal délelőtt 9 órakor és Kis-Terennén át Parádra érk. délutáni 3 ó. 12 perc-kor.

Pöstyén, vasuti állomás Pöstyén.

Budapest nyugoti pályaudvarról indulás gyorsvonattal reggel 7 óra 30 perc-kor, személyvonattal délelőtt 9 óra 20 perc és este 7 óra 10 perc-kor, Pöstyénre érkezés délelőtt 11 óra 42 perc, délután 4 óra 13 perc és éjjel 12 óra 52 perc-kor.

Rajecz-Teplisz, vasuti állomás Zsolna.

Budapest nyugoti pályaudvarról indulás gyorsvonattal reggel 7 ó. 30 perc-kor, személyvonattal d. e. 9 ó. 20 p. és este 7 óra 10 perc-kor, Zsolnára érkezés Galánthán át délután 2 óra 16 p., este 8 óra 27 perc és reggel 4 óra 1 perc-kor. Budapest keleti pályaudvarról indulás gyorsvonattal reggel 7 óra és d. u. 2 óra 40 perc-kor, Zsolnára érkezés Ruttkán át d. 2 óra 34 p. és éjjel 11 ó. 28 perc-kor.

Stubnyafürdő, vasuti állomás Stubnyafürdő.

Budapest keleti pályaudvarról indulás gyorsvonattal reggel 7 órakor és d. u. 2

ó. 40 perc-kor, személyvonattal d. e. 9 ó. és éjjel 10 óra 45 perc-kor, Stubnyafürdőre érkezés délután 1 óra 24 perc-kor, este 9 óra 45 perc-kor, este 7 óra 41 p. és délután 12 óra 26 perc-kor.

Szkleno-Vihnye, vasuti állomás Garam-Berzence.

Budapest keleti pályaudvarról indulás gyorsvonattal reggel 7 órakor és délután 2 ó. 40 perc-kor, személyvonattal d. e. 9 órakor és éjjel 10 ó. 45 perc-kor, Garam-Berzencére érkezés d. e. 11 ó. 54 perc-kor, este 8 ó. 15 p., d. u. 5 ó. 12 p., és d. e. 9 ó. 28 perc-kor.

Szliács, vasuti állomás Szliács.

Budapest keleti pályaudvarról indulás gyorsvonattal reggel 7 órakor és d. u. 2 ó. 40 perc-kor, személyvonattal d. e. 9 órakor és éjjel 10 ó. 45 perc-kor, Szliácsra érkezés d. u. 12 ó. 20 p., este 8 ó. 28 p., d. u. 5 ó. 56 p. és d. e. 8 ó. 47 perc-kor.

Szobráncz, vasuti állomás Ungvár.

Budapest keleti pályaudvarról indulás gyorsvonattal délután 2 óra 25 perc-kor, személyvonattal reggel 7 óra 30 p. és este 9 óra 25 perc-kor, Szerencsen át Ungvárra érkezés éjjel 10 óra 54 p., este 7 ó. 30 p. és d. e. 11 ó. 37 perc-kor.

Szolyva-Hársfalva, vasuti állomás Szolyva-Hársfalva.

Budapest keleti pályaudvarról indulás gyorsvonattal reggel 7 ó. 15 p. és d. u. 2 ó. 25 perc-kor, személyvonattal este 9 ó. 25 perc-kor, Szerencsen át Szolyva-Hársfalvára érkezés d. u. 34 p., éjjel 12 ó. 20 perc és d. u. 1 ó. 10 perc-kor.

Tarcsa, vasuti állomás Felső-Eőr.

Budapest keleti pályaudvarról indulás gyorsvonattal d. e. 8 ó. 30 perc-kor, személyvonattal este 9 ó. 30 perc-kor, Győrön át Felső-Eőrrre érkezés este 7 ó. 24 perc és d. e. 8 óra 55 perc-kor.

Tátrafüred, vasuti állomás Poprád-Felka.

Budapest keleti pályaudvarról indulás személyvonattal reggel 7 ó. 30 p. és este 7 óra 45 perc-kor, továbbá július és augusztus hónapban gyorsvonattal reggel 7 óra 15 p. és d. u. 2 ó. 25 perc-kor is; Kassán át Poprád-Felkára érkezés este 7 ó. 30 p. és d. e. 10 ó. 5 perc-kor, július és augusztus hónapban d. u. 4 órakor és éjjel 1 órakor is. Budapest keleti pályaudvarról indulás gyorsvonattal reggel 7 órakor, Ruttkán át Poprád-Felkára érkezés este 6 ó. 35 perc-kor, július augusztus hónapban d. u. 5 ó. 25 perc-kor is.

Tepla-Trencsén, vasuti állomás Tepla-Trencsén-Teplisz.

Budapest nyugoti pályaudvarról indulás gyorsvonattal reggel 7 ó. 30 perc-kor, személyvonattal d. e. 9 ó. 20 p. és este 7 ó. 10 perc-kor, Tepla-Trencsén-Tepliszre érkezés d. u. 12 ó. 47 p., d. u. 5 ó. 52 p. és éjjel 2 óra 13 perc-kor.

Tusnád és Zaizon, vasuti állomás Brassó.

Budapest keleti pályaudvarról indulás gyorsvonattal este 9 ó. 15 perc-kor, személyvonattal 8 ó. 25 perc-kor és Aradon át éjjel 10 órakor, Brassóra érkezés d. u. 2 ó. 9 p., d. e. 8 órakor és éjjel 10 óra 25 perc-kor.

Ezen fürdőhelyek vasuti állomásaira Budapestról, azaz csak oda személyenként a következő menetdíjak fizetendők és pedig:

Budapest keleti pályaudvarról: Eperjes, Medgyes, Técső, Szatmár, Marosvásárhely, Földvár, Igló, Villány, Brassó, Rózsahegy, Zákány, Lubotin-Lublófürdő, Lucsivna-fürdő, Liptó-Tepla, Zsolna, Stubnyafürdő, Garam-Berzence, Szolyva-Hársfalva, Szombathely, Poprád-Felka, Ungvárra gyorsvonatokkal I. oszt. 9 frt 60 kr., II. o. 7 frt, személyvonattal I. oszt. 8 frt, II. o. 5 frt 80 kr., III. o. 4 frt; Szatmáron Szinyér-Váraljára, Marosvásárhelyen Szászrégenre, Brassón Kovácsnára, Zákányon Pakrácz-Lipikre és Szombathelyen Felső-Eőrrre új menetjegyek váltandók.

Parádra Kaál-Kápolnán át gyorsvonattal I. o. 5 frt 80 kr., II. o. 4 frt 80 kr., Kis-Terennén át gyorsvonattal I. o. 5 frt 20 kr., II. o. 4 frt 30 kr., személyvonattal I. o. 4 frt 50 kr., II. o. 3 frt 60 kr., III. o. 2 frt 30 kr.
Sziácásra gyorsvonattal I. o. 8 frt 40 kr., II. o. 6 frt 50 kr., személyvonattal I.

o. 7 frt, II. o. 5 frt 30 kr., III. o. 3 frt 50 kr.
Szepes-Béla Barlangligetre személyvonattal I. oszt. 8 frt 90 kr., II. oszt. 6 frt 40 kr., III. o. 4 frt 40 kr.
Budapest nyugoti pályaudvarról. Temesvár-Józsefváros, Herkulesfürdő, Oravicza, Zsolna és Tepla-Trencsén-Tepliczre gyorsvonattal I. o. 9 frt 60 kr., II. o. 7

frt, személyvonattal I. o. 8 frt, II. o. 5 frt 80 kr., III. o. 4 frt.
Pöstyénre gyorsvonattal I. o. 8 frt 40 kr., II. o. 6 frt 50 kr., személyvonattal I. o. 7 frt, II. o. 5 frt 30 kr., III. o. 3 frt 50 kr.
Az igazgatóság.
(Utányomás nem díjazatik.)

H i r d e t é s e k.

9086. ki. szám. (396—1.1)

Hirdetmény.

Nagybecskerek város tanácsának 1893. évi június hó 14-én 214. 7639. 1893. sz. határozata folytán felhivatnak mindazon szerb nemzetségi szegény özvegyek és leányok kik néh. Bogojevits György volt nagybecskereki lakos alapítványa utáni kamatokból leendő segélyezésre igényt tartanak; hogy az alapító oklevél értelmében leendő segélyezés végett 1893. évi július hó 9-én d. e. 9 órakor a városházi épület II. tanácsnoki irodában szegénységüket igazoló okmányaik magukkal hozatala mellett, annyival inkább jelentkezzenek, minthogy a később jelentkezők kérelme figyelembe vehető nem leend.
Kelt Nagybecskereken, 1893. évi június hó 27-én.

Krsztics János,
polgármester.

Dr. Lehmann

arczenőcse

kitűnő hatása szer széplő, májfoltok és bőrkiütések ellen.

1 tegely 50 kr.

Dr. Lehmann mosdóvize

az arczbőrt üdév és ruganyossá teszi, s az arczenőcse hatását elmozdítja. 1 üveg 50 kr.

Dr. Lehmann arczszappana

kellems toiletté-szappan, állandó használatra. 1 drb 50 kr. (152-9)

Dr. Lehmann rizspora

(Fettpufer)

a legjobb arcpor, — kitűnően tapad s teljesen ártalmatlan.

1 bádogdoboz 80 kr. 1 papirdoboz 50 kr.

Összes cikkek fenti törv. bejegyzett védjeggyel vannak ellátva s kaphatók:

Kovács Sándor
gyógyszertárban Nagybecskereken.

(III/b) (105b—15.8)

Nyereménytulajdonosok

keresetnek!!

Gazdátlanul hever

20 millió forint.

Az 1887. óta megjelenő „Telegraph” sorsolási lapnak az a programja, hogy a még most is gazdátlanul, parlagon heverő esedékes sorsjegy-nyereményeket, melyek a husz millió forintot meghaladják, tulajdonosaik jogos birtokába jutassa.

Ebbeli törekvésünket eddig is oly siker koronázta, hogy a legnagyobb örömmel konstátálhatjuk, hogy a hozánk beküldött tömeges kérdézősködések folytán teljesített kutatások meglepő eredményre vezettek, amennyiben igen nagy összegeket juttatunk ily módon a sorsjegytulajdonosok kezébe.

A sok millió azért hever parlagon, mert a sorsjegytulajdonosok nem törődnek sorsjegyeik számaival és nem tartanak megbízható sorsolási közlönyt.

Mindamellet, hogy lapunk előfizetési ára egész csak evre 1 forint,

előfizetőink között évenként még 20 drb

Jósziv sorsjegyet

is sorsolunk ki, és pedig minden év január, április, július és október 1-én 5—5 darabot. E sorsjegyeknek okvetlenül nyerniök kell és van a nyeremények között 40,000, 30,000 és 20,000 koronás főnyeremény is.

Oly sorsjegy-birtokosoktól, kik a lapra elő nem fizettek, és sorsjegyeik számának kibuzása iránt kérdézősködének, a válasza egy 10 kros bélyeget kérünk.

Előfizetést az év bármely napján postautalványok útján elfogadjunk. 393 10.1)

sorsolási közlöny kiadóhivatala

Budapest, Váci-körút 43.

8558. 9045. 9046. 9047. 9048. szám

k. i. 1893.

Hirdetmény.

Nagybecskerek város tanácsa részéről ezennel közzététetik, hogy a Szent-Gellért utcában, ugy a Béga végső soron a Steigerwaldon felül szükségessé vált két átvezető úgy nemkülömben a Mészáros Lászar-utca végén fekvő köhid és az usztaván levő szilp helyreállítás, a gyöpmesteri telepen levő épületek tatarozása, mint szintén a kaszinókert udvarán létesíteni szándékoltt árnyékszék feletti munkálatoknak kiadása céljából 1893. évi július hó 10-én a városházi épület II. tanácsnoki irodában nyilvános árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozni szándékozók, a szükséges bnatpénzzel ellátva ezennel meghívattak.

A költségvetés és tervek az árlejtés napjáig a hivatalos órákban a II. tanácsnoki irodában naponta megtekinthetők.

Kelt Nagybecskereken, 1893. évi június hó 28-án.

Krsztics János,
polgármester.

(395—2.2)

Legelő-kiadási hirdetmény.

Hozott képviselő-testületi határozat értelmében, közlegelőnkre — s később magántartó földekre is — a folyó év november haváig terjedő időnyre, darabja után 20—25 kr. havi díj fizetésre mellett, idegen helyről 3000—4000 drb. juh lévén bocsájtandó, felhivatnak a legelőt szükségelő juhtenyésztők, miszerint az idehajtani szándékoltt marháikra vonatkozó szabályszerű egészségi bizonylatokkal ellátva alku megkötése végett folyó évi július hó 10-ig alulírott irodájában jelentkezni sziveskedjenek.

Kelt Alibunáron, 1893. évi június hó 26-án. (394—3.2)

A községelöljáróság.

!Pénz!

földekre és házakra

a legolcsóbb kamatok mellett

a legkisebb összegtől a legmagasabbig közvetítettik.

A visszafizetés tetszés és tehetség szerint történhetik.

Pontos és gyors kereszttulvezetés felett mindenki meggyőződve lehet és szolgálak minden e szakmába vágó felvilágosítással bérmentve.

Együttal ajánlom magamat mindennemű állami és magánsorsjegyek, arany és ezüst pénzek, idegen bankjegyek méltányos bevásárlása és eladására, nemkülömben mindennemű szelvények beváltására. (14—26.14)

Igérvények minden huzásra.

Részletlevelek valamennyi sorsjegyekről.

I. nagybecskereki váltó- és bizományi üzlet

Kadelsburger L.

A Horgony-Pain-Expeller

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölés, csúz, kőszvény, hátfájálmak és meghülések ellen a világ minden részén el van terjedve és kitűnő hatása által

a legjobb

házszer. hárnevét elnyerte. A valódi Horgony-Pain-Expeller majdnem minden gyógyszertárban kapható 40 kros, 70 kros és 1 forint 20 kros üvegekben és így a legolcsóbb

házszer.

(17b—12.11)

Schlick-féle vasöntőde és gépgyár

részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI. KERÜLET, KÜLSŐ VÁCZI-UT. (82—18.10)

Városi iroda és raktár: PODMANITCZKY-UTCZA 14. — Fiók-raktár: KERÉPESI-UT 77.

Gőz- és járgányoséplő-készületek,

számos első díjakkal kitüntetett szab. Schlick-féle 2 és 3 vasu ekék, mélyítő- és egytetemes aczél-ekék,

eredeti Schlick- és Vidats-féle egyvasu ekék, talajmivelő eszközök, valamint Schlick-fele szab. „Haladás” sorbavetőgépek.

Takarmánykészítő gépek, daráló, őrőlmalmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kéveköti és marokrakó arató-gépek és fűkaszálo gépek, szállító mezei vasutak stb.

Mintaraktár: Mayer Henrik Nagybecskerek.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak. Arjegyzéket ingyen és bérmentve.

